

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 3. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Hogyan szavaznak a külhoni magyar állampolgárok a magyar választásokon?

A Transindex Gulyás Gergelyt, a Fidesz országgyűlési képviselőjét kérdezte arról, hogy az új magyar választójogi törvény értelmében hogyan szavazhatnak a külhoni magyar állampolgárok a magyarországi választásokon. Gulyás Gergely mindenekelőtt leszögezte, hogy az Alkotmánybíróság határozata értelmében a külföldön élő választópolgárok feliratkozása nélkülözhetetlen. A külhoni magyarság szavazati jogával levélszavazás útján élhet, ehhez azonban éppen a csalások elkerülése érdekében is a lehető legpontosabb és legfrissebb adatokra van szükség – folytatta a képviselő. Arra a kérdésre, hogy milyen romániai szervezettel kíván a magyar állam együttműködni a regisztráció során, Gulyás Gergely elmondta, hogy „a magyar állami szervek elsősorban a külhoni magyar állampolgárokkal közvetlenül kívánnak együttműködni, ezt a célt szolgálja a feliratkozás intézménye is”.

Bár a 2014-es magyarországi választásokig még sok idő van, az erdélyi magyarok választási regisztrációja kapcsán komoly feszültségek keletkezhetnek. Kérdés, hogy az erdélyi magyar szervezetek tervezik-e, hogy szervezett kampányt indítsanak az Erdélyben élő magyar állampolgárok regisztrációja érdekében. Ha erre sor kerül – és nem csupán technikai jellegű tájékoztatásra korlátozódik majd a szervezetek ilyen irányú tevékenysége – akkor könnyen elképzelhető, hogy a magyarországi kampány már a 2013-as év második felében kezdeti veszi Erdélyben, így komoly politikai törésvonalak alakulhatnak ki nemcsak az Erdélyben élő magyar állampolgárok körében, hanem az erdélyi magyar társadalom egészében is. A kérdést könnyen leszűkíthetjük a magyar-magyar dimenzióra, ám a román kormány várható reakciói sem hagyhatóak figyelmen kívül. A Ponta-kabinetnek egyelőre nem áll érdekében a konfliktusforrások keresése Magyarországgal, a későbbiekben azonban elképzelhető, hogy a regisztráció és később a szavazás kérdésében elfoglalt RMDSZ-álláspont a szövetség potenciális kormányzati részvételére is hatással lehet.

Verseny lesz Kovásznán, az RMDSZ és az EMNP is indít jelöltet

Az RMDSZ és az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) is indít jelöltet a kovásznai időközi polgármester-választáson. A szövetség Kovászna városi szervezete kedden este jelentette be, hogy Thiesz János korábbi alpolgármestert, jelenlegi megbízott polgármestert indítja. „Thiesz János közel ötéves alpolgármesteri munkát végzett Lőrincz Zsigmond egykori előjáró mellett, valamint az elmúlt évek során a város fejlesztésében szerzett tapasztalatok és a parlamenti választáson szerzett 67 százalékos támogatottság is őt teszi a legalkalmasabb jelöltté” – olvasható az RMDSZ közleményében. A tanácselnök a Krónikának kifejtette, a másik két magyar pártnak fel kellene zárkóznia Thiesz János mögé. „A Magyar Polgári Párt és a néppárt a helyhatósági választásokon egyetlen képviselőt sem tudott bejuttatni a kovásznai tanácsba, a fürdővárosban a politikai súlyuk elenyésző, mégis fontos, hogy mindhárom magyar párt támogassa a magyar polgármester-jelöltet, Thiesz Jánost” – fogalmazott Tamás Sándor. Noha az EMNP megyei vezetősége

azt ígérte, pénteken sajtótájékoztatót tart arról, hogy indítanak-e jelöltet vagy sem a fürdővárosban, ez elmaradt, az viszont kiderült, hogy a bőség zavarával küszködnek, hiszen két jelöltjük is akadt, a „befutót” Nemes Előd, a párt megyei elnöke szerint hétfő este nevesítik. A Magyar Polgári Párt (MPP) nem indít jelöltet a Kovászna városi időközi polgármester-választáson. A szervezet csütörtöki közleménye szerint a tavalyi helyhatósági választásokon a kovásznai magyar szavazók nem bízták meg képvisellel a jelöltjeiket, a tanács magyar tagjai mindannyian az RMDSZ színeiben jutottak be, ezért a fürdőváros MPP-szervezete úgy döntött, tiszteletben tartja a választópolgárok akaratát, és nem indít jelöltet Thiesz János (RMDSZ) ellenében.

Újabb pénzbírság az állampolgárságuktól megfosztott felvidéki magyaroknak

A szlovák rendőrség újabb pénzbírsággal sújtotta a magyar állampolgárságukat nyíltan felvállaló és emiatt szlovák állampolgárságuktól megfosztott személyeket. A lévai járási rendőrség azért szabott ki ismét 33 eurós pénzbírságot Dolník Erzsébetre, Kassai Gyulára és Gubík Lászlóra, mert a három felvidéki magyar továbbra sem volt hajlandó beszoigáltatni szlovákiai személyi okmányait. Az érintetteket az ügyben közvetlenül karácsony előtt idézték be szóbeli egyeztetésre a rendőrségre. Mivel ügyvédjük betegsége miatt az érintettek akkor nem tudtak eleget tenni a felszólításnak, a szlovák hatóságok újabb idézést küldtek nekik. A személyi igazolványok beszoigáltatásának megtagadása miatt még az ősz folyamán indított szabálysértési eljárás keretén belül végül múlt kedden megtartott egyeztetésen Nagy Tibor ügyvéd megismételte, hogy ügyfelei álláspontja változatlan, azaz nem tartják helytállónak az ellenük folytatott eljárás hivatkozási alapját, és továbbra is szlovák állampolgárnak tekintik magukat. A meghallgatás során az ügyvéd átadott a rendőrségnek egy, a szlovák állampolgársági törvényt és vonatkozó szabályozásait érintő jogi véleményezést is. Ebben egyebek közt arra mutatott rá, hogy a szlovák állampolgársági törvény nem egyeztethető össze sem a szlovák alkotmánnyal, sem több más nemzetközi normával sem. Az ügyvéd kérelmezte a rendőrségen, hogy függesszék fel az eljárást addig, amíg az alkotmánybíróság döntést nem hoz az állampolgársági törvényről. Ezt a kérelmet kompetencia hiányra hivatkozva azonban elutasították. A rendőrség a keddi egyeztetés során hozott szóbeli határozatában ismételt pénzbírságot rótt ki a három érintett szlovákiai magyarra. A határozatot várhatóan egy-két héten belül kézbesítik, az érintettek a határozatot megfellebbezik a nyitrai megyei rendőrkapitányságon.

Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes közleményben tudatta, megütközéssel értesült arról, hogy a szlovák rendőrség újabb pénzbírságot rótt ki több felvidéki magyar állampolgárra azért, mert megtagadták érvénytelenné vált személyi igazolványaik beszoigáltatását. A Magyar Közösség Pártja (MKP) és az Emberi Méltóság

Tanácsa (EMT) közös állásfoglalásban kért aktív hozzáállást az Európai Uniótól a magyar állampolgárságuk miatt folytonos zaklatásnak kitett felvidéki magyarok ügyében.

Pásztor: a köztársaság megalázta Vajdaságot

A tartományi adminisztrációnak hatalmas megaláztatást kellett elviselni a köztársasági költségvetés elfogadásával, a Vajdasági Fejlesztési Bank (RBV) felszámolásával és a Nagyberuházási Alap újraalapításával – véli Pásztor István, a tartományi képviselőház elnöke. A VMSZ vezetője azt mondta, nem tudja, mi volt ennek a célja, hozzátéve “a Vajdasági Fejlesztési Bankkal való komédia során minden, ami történt, arra utalt, hogy megpróbálják destabilizálni a tartományi hatalmat”. Pásztor azt várja, hogy az idén sor kerül a tartományi alapokmány alkotmányossági felülvizsgálatára is, ugyanakkor elmondta, az igazságügy-miniszter azt javasolta, állítsák le az alkotmánybíróság előtti eljárást, s találjanak megoldást arra, ami miatt ez az eljárás voltaképpen folyik. Pásztor elmondta, korrigálni fogják az alapokmánynak az alkotmánybíróság által vitásnak ítélt szakaszait, “amellyel 23 illetékességétől fosztották meg Vajdaságot”.

Az államnyelvet védené az Egységes Közép javaslata

Az Egységes Közép (JeC) Kárpátalján mandátumot szerzett parlamenti képviselői a nyelvtörvény módosítására vonatkozó indítványt nyújtottak be a Legfelsőbb Tanácsban. Viktor Baloga, Pavlo Baloga, valamint Vaszil Petyovka azt szeretnék elérni, hogy a nyelvtörvény ne csak kötelezővé tegye az államnyelv ismeretét bizonyos hivatalok betöltésénél, hanem hathatós mechanizmust írjon elő az ukrán nyelvtudás ellenőrzésére. Szerintük e mechanizmus hiánya nemegyszer a jogszabályi követelmények figyelmen kívül hagyásához vezet. A módosító indítvány kötelező vizsgát írna elő az állami hivatalok betöltésére pályázóknak azon programoknak megfelelően, melyek kidolgozása az oktatási minisztérium feladata volna. A vizsgarendet az elképzelés szerint Ukrajna Miniszteri Kabinetje szabályozná. „A tervezet biztosítja az államnyelv, az ukrán, mint az ukrán nép nemzeti identitása egyik legfontosabb tényezője státusának megszilárdítását, garantálja nemzetállami szuverenitását, és az állami szolgálatra, a bíróságokra, ügyészi, belügyi szervekhez, Ukrajna fegyveres erőihez való felvétel kérdésével kapcsolatos törvényi követelmények szigorú betartását” – zárul az Egységes Közép közleménye. Mint arra a kárpátaljai magyar érdekvédelmi szervezetek korábban többször is rámutattak, az ukrán nyelv ismeretével összefüggő követelmények szigorítása anélkül, hogy párhuzamosan javítanák az államnyelv elsajátításának feltételeit a nemzetiségi kisebbségek számára, az adott kisebbségeknek a közéletből, az önkormányzati és állami hivatalokból való további kizorulását eredményezi, s felgyorsítja az asszimilációt.

Újabb leépítés az eszéki magyar központban

A Drávatáj tévéstudió és a magyarigazolvány-iroda után a pedagógus fórumnak (HMPF) és az általa működtetett Szülőföldön Magyarul Pályázati Irodának is el kellett hagynia a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ épületet. Az igazgatóbizottság helyhiányra hivatkozva zárta ki az utolsó szervezetet is az eszéki magyar iskolaközpontból. A Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma döbbenettel áll a dolog előtt, ám az elnök, Csapó Nándor úgy nyilatkozott, az eddig tapasztaltak alapján nem érte őket váratlanul az iskola vezetésének határozata, de a döntést indokolatlannak és a horvátországi magyar oktatásra nézve károsnak tartják. „Az embernek már kezd olyan érzése lenni, mintha magyarságunk egy bizonyos része összefogott volna egyes hatóságokkal, politikai tényezőkkel a magyar tannyelvű oktatás ellen, megpróbálva teljesen ellehetetleníteni azokat, akik megpróbálnak tenni érte valamit” – nyilatkozta Csapó Nándor elnök.

Budai Gyula horvátországi magyar gazdákkal találkozott

Január 11-én a HMDK meghívására Horvátországba látogatott Budai Gyula, a Vidékfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára. A sepei vidékfejlesztési alközpontban és a belyei székházban tett látogatás után a HMDK eszéki rendezvénytermében a minisztérium szakértői a Közös Agrárpolitika célkitűzéseiről és azok megvalósulási lehetőségeiről tájékoztatták a horvátországi magyar gazdákat. A magyar parlamentben tavaly februárban írták alá a felek a „Vidékfejlesztési Együtműködések a Kárpát-medencei Határon Túli Magyarsággal” címet viselő megállapodást. Ennek a dokumentumnak az egyik eleme egy nemzetpolitikai irányultságú vidékfejlesztési együttműködés elindítása a külhoni magyar szakmai-társadalmi szervezetek és Magyarország között. A Vidékfejlesztési Minisztérium szakértői az előadás során a gyakorlati szempontú megközelítésekre is nagy hangsúlyt helyeztek, így a gazdák az uniós támogatások kérelmezéséről, a támogatási pénzekkel kapcsolatos ellenőrzésekről is hallhattak. Jakab Sándor, a HMDK elnöke elmondta, hogy az államtitkár nagyon meg volt elégedve azzal, amit a sepei alközpontban látott; megígérte, hogy a minisztérium a lehetőségeihez mérten további segítséget nyújt a felújításban, ami pedig a tartalommal való megtöltését illeti, támogatják különböző szakmai programok megvalósítását.

